

STATENS SIVILRETTSFORVALTNING

Justisdepartementet
Sivilavdelingen
Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
2010-07369 /BMO

Deres dato
15.06.10

Vår referanse
2010-01708 EYT

Vår dato

20 SEPT 2010

Høringsuttalelse – endringer i voldsoffererstatningsloven, høringsnotat av 15.06.10

Statens sivilrettsforvaltning viser til departementets brev av 15.06.10 vedlagt høringsnotat av samme dato om endringer i voldsoffererstatningsloven, høringsfrist 20. september 2010.

Endring i voldsoffererstatningsloven § 1

Statens sivilrettsforvaltning støtter forslaget om endring i loven § 1, slik at bestemmelsen bringes i bedre harmoni med uskyldspresumsjonen.

Statens sivilrettsforvaltning har merket seg at bestemmelsen skal brukes i de tilfelle der skadevolder er frifunnet for straffeansvar eller saken er henlagt. Høringsnotat presiserer at den foreslåtte endringen i ordlyden ikke innebærer realitetsendringer, verken med hensyn til hvem som kan få voldsoffererstatning eller det beviskrav som gjelder for å tilkjenne voldsoffererstatning.

Statens sivilrettsforvaltning forstår at endringsforslaget er utarbeidet særlig med tanke på saker der det har vært reist mistanke mot en person uten at det er konstatert straffeskyld. I slike saker kan det foreligge dom for erstatningsansvar.

Statens sivilrettsforvaltning ser behov for at departementet presiserer om det skal kreves regress av skadevolder i saker der voldsoffererstatning er tilkjent som følge av en skadevoldende (men ikke straffbar) handling, jf. voldsoffererstatningsloven § 15.

Foreldelsesreglene

Statens sivilrettsforvaltning har ingen merknader til at praksis ved vurdering av foreldelse føres videre, slik den er trukket opp av Erstatningsnemnda for voldsofre.

Høringsbrevets punkt 3.3 omhandler redegjørelse for når foreldelsesfristen starter. Statens sivilrettsforvaltning legger til grunn at foreldelsesloven § 9 nr. 2 bokstav a om unntak fra absolutt foreldelse der hvor skaden er voldt mens skadelidte er under 18 år, bare kan gjøres

gjeldende når vilkåret i § 9 nr. 2 bokstav b er tilstede om at den ansvarlige kjente eller burde kjenne til at det skadegjørende forhold kunne medføre fare for liv eller alvorlig helseskade. Det vises til ordlyden i § 9 nr. 2 a i.f.

Endring av voldsoffererstatningsloven § 14 – organisering av klagebehandlingen

Statens sivilrettsforvaltning støtter forslaget om en omlegging av klagebehandlingen som beskrevet i høringsnotatet.

Statens sivilrettsforvaltning deler departementets syn om at det for voldsoffererstatningssaker ikke lenger foreligger konkrete grunner for å fravike utgangspunktet som følger av forvaltningsloven om en klagebehandling "i linjen". Slik det fremgår av høringsbrevet er saksbehandlingen vesentlig endret fra den gang ordningen ble innført og nemnda ble opprettet.

Nemndsbehandling ble etablert ved innføring av voldsoffererstatningsordningen i 1976, jf. forskriften § 7. Ordningen var da billighetsbasert. Det er siden den gang skjedd flere endringer som kan tale for at sakene overføres til alminnelig forvaltningsmessig klagebehandling. Ved innføringen av voldsoffererstatningsloven fra 2001 ble voldsoffererstatningsordningen gjort rettighetsbasert. Utviklingen har medført at vilkårene for voldsoffererstatning nå fremgår klart av loven og rikholdig nemndspraksis gir grunnlag for å si at rettsfeltet er godt regulert.

Kontoret for voldsoffererstatning ble etablert i 2003. Tidligere ble søknader om voldsoffererstatning behandlet ved de ulike fylkesmannsembetene. Bakgrunnen for at oppgavene ble flyttet fra fylkesmennene til et nytt og sentralisert organ, var ønsket om å styrke rettssikkerheten for volds ofre gjennom en mer ensartet praksis.

Statens sivilrettsforvaltning er også opprettet i mellomtiden og har fungert som sekretariat for nemnda siden 2004. Statens sivilrettsforvaltning innehar således betydelig fagkompetanse på området. Statens sivilrettsforvaltning er siden februar 2008 delegert myndighet i klagesaker som ikke byr på vesentlige tvilsspørsmål i henhold til nemndas retningslinjer, jf. loven § 13. I slike saker treffer Statens sivilrettsforvaltning vedtak på selvstendig grunnlag.

Statens sivilrettsforvaltning har dessuten siden 2004 fattet vedtak i erstatningssaker i anledning strafforfølgning. Kompetansebygging i erstatningsrett er kommet så vel dette feltet som voldsoffererstatningsfeltet til gode, og gir synergieffekt. Det nevnes også at Statens sivilrettsforvaltning ivaretar sekretariatsfunksjonen for Utvalget for rettferdsvederlag. Denne billighetsordningen gir blant annet adgang til å tilkjenne vederlag for alvorlige fysiske og seksuelle overgrep, der fastsettelsen av beløpet har paralleller til fastsettelsen av oppreisningsbeløp i voldsoffererstatningssaker.

Statens sivilrettsforvaltning har et godt fagmiljø i stadig utvikling, og innehar den nødvendige juridiske kompetanse til å overta klagebehandlingen. Statens sivilrettsforvaltning stiller seg svært positive til en slik omlegging, som forventes å gi en ønsket effekt på saksbehandlingstiden. Statens sivilrettsforvaltning har i dag ikke medisinsk kompetanse i egen organisasjon, og vil følgelig knytte til seg nødvendig fagkompetanse på dette feltet. Vi forutsetter at den ressursmessige innsparing som en omlegging ventes å medføre kan benyttes til innhenting av nødvendig medisinsk kompetanse i de saker hvor det er behov for dette, og for øvrig styrke saksbehandlingskapasiteten i Statens sivilrettsforvaltning.

Basert på ovennevnte er det vår oppfatning at det så vel materielt som administrativt ligger godt til rette for å overføre sakene til ordinær forvaltningsmessig klagebehandling hos Statens sivilrettsforvaltning.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Thomas Laurendz Borne', written over the printed name.

Thomas Laurendz Borne
avdelingsdirektør

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ellen Ystgaard Tjemsland', written over the printed name.

Ellen Ystgaard Tjemsland
seniorrådgiver